

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4CoE/119/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615204348
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615204348.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: Rapid Life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, proti povinnému: Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XXX, XXX XX O., vedenej pod sp. zn. EX 56/2015 súdnym exekútorom JUDr. Jurajom Kováčsom, Exekútorský úrad Rimavská Sobota, so sídlom Hviezdoslavova 1, 979 01 Rimavská Sobota, o vymożenie pohľadávky oprávneného vo výške 51,45 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 6Er/221/2015-19 zo dňa 15.06.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa ust. § 44 ods. 2/ zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie je vedené na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/1712/2012 zo dňa 19.01.2012, ktorý bol vydaný na základe poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.08.2008, neoddeliteľnou súčasťou ktorej sú aj Všeobecné poisťné podmienky pre poisťenie zjednané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s. (ďalej aj VPP). Všeobecné poisťné podmienky za poslednou časťou XVII obsahujú Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, ktoré v bode 2 ustanovili vôľu zmluvných strán, že v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi nimi sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto Všeobecných poisťných podmienok, kde je upravené rozhodcovské konanie.

Súd prvého stupňa vychádzal zo záveru, že poisťná zmluva uzavretá medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok je spotrebiteľskou zmluvou, z uvedeného dôvodu na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len Občiansky zákonník) upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Okresný súd poukázal aj na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a na judikatúru Európskeho súdneho dvora. Konštatoval, že spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná formálne napĺňa podmienku uvedenú v písm. q) bodu 1 Prílohy k smernici v tom význame, že rozhodcovské konanie nebolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy. Vychádzajúc z časti XV. VPP je však zrejmé, že veriteľ od počiatku sledoval takýmto koncipovaním rozhodcovskej doložky to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na ním zvolenom rozhodcovskom súde, ktorý sa spravidla nachádza v mieste jeho sídla, za účelom minimalizácie jeho nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Takto koncipovanou rozhodcovskou doložkou teda napriek jej formálnemu zneniu reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to samozrejme v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené okresný súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v

zmysle § 53 ods. 5/ Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy, exekučný titul preto nie je vykonateľný, čo je dôvodom na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. Veľmi obsírne, vo viacerých smeroch a v širokých teoretických súvislostiach prezentoval svoje výhrady voči uzneseniu okresného súdu. Namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a napadnutým uznesením došlo k porušeniu jeho ústavného práva uvedeného v čl. 48 ods. 2/ Ústavy SR, a tiež k porušeniu čl. 36 Listiny. Uviedol, že súdy v exekučnom konaní nepreskúmajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to ustanovenie § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku. Exekučný súd je pritom oprávnený preskúmať, či rozhodcovský rozsudok má nedostatky uvedené v § 40 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Ďalšie dôvody šetrenia dôvodov predstavujúcich materiálnu stránku exekučného titulu nie sú exekučnému súdu zverené. V tomto smere oprávnený poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18CoE/132/2013 zo dňa 26.06.2013. Ani z judikatúry Súdneho dvora EÚ (prípád C-40/08 Asturcom), nemôže exekučný súd čerpať oprávnenie na taký postup, aký zvolil v napadnutom konaní a rozhodnutí. Skúmať ex officio neprijateľnosť zmluvnej podmienky, rozhodcovskej doložky, môže len súd členského štátu, ktorý je na to zmocnený podľa vnútroštátnych procesných pravidiel, pričom Exekučný poriadok takúto právomoc exekučnému súdu nepriznáva. Konajúci súd tak flagrantne prekročil svoje právomoci priznané mu Exekučným poriadkom, čím porušil čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Oprávnený ďalej uviedol, že okresný súd si nad rámec zákona vlastnou iniciatívou zabezpečil listinné dôkazy (Všeobecné poisťné podmienky s Osobitnými zmluvnými dojednaniami), a to bez účasti oprávneného. Tieto vykonané dôkazy hodnotil a na ich základe sformuloval skutkový a právny záver, pričom neumožnil oprávnenému sa k týmto skutkovým zisteniam vyjadriť, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. K uvedenému poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 zo dňa 10.07.2013. Namietal tiež, že postupom exekučného súdu mu bolo odňaté právo na zákonného sudcu, pretože iba sudca je oprávnený vykonať dokazovanie, avšak v prejednávanej veci vykonal dokazovanie a rozhodoval vyšší súdny úradník, ktorého činnosť pozostávala nielen z preskúmania podkladov podľa § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku, ale aj z toho, že zhromaždil iné listinné dôkazy, a teda nanovo konštatoval skutkový stav, na podklade vykonaného dokazovania. Vyšší súdny úradník tak prekročil svoje právomoci zverené mu zákonom č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch. Oprávnený nesúhlasil ani so záverom okresného súdu o neplatne dojednanej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve. Mal za to, že okresný súd aplikoval na nesprávne a neúplne zistený skutkový stav nesprávnu právnu normu, a preto vec nesprávne právne posúdil. Rozhodcovská doložka bola dojednaná v súlade s § 3, § 4/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, pričom v čase jej uzavretia bolo možné v zmysle tohto zákona rozhodovať aj spotrebiteľské veci. Dojednaním rozhodcovskej doložky sa spotrebiteľ s dodávateľom dohodli, že vzájomné spory sa prejednávajú najprv, a teda prednostne v rozhodcovskom konaní. V prípade, že by so skutkovými a právnymi závermi rozhodcovského súdu nebola jedna zo zmluvných strán spokojná, môže sa žalobou o zrušenie rozsudku rozhodcovského súdu domáhať preskúmania jeho zákonnosti na všeobecnom súde. Uvedená argumentácia je podporená rozhodnutím Súdneho dvora EÚ C-32/13 Szebestyáni, podľa ktorého národný súd je povinný pri posudzovaní podmienky písmena q) Anexu Smernice 93/13/EHS dôsledne verifikovať, či je záverom spornej klauzuly vylúčiť alebo sťažiť právo spotrebiteľa podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd. Oprávnený uviedol, že v podmienkach slovenského vnútroštátneho poriadku uvedené riešil Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 394/2012. Oprávnený v súvislosti s namietanou nevyhnutnosťou tzv. eurokonformného výkladu spotrebiteľského práva konštatoval, že Smernica nie je na zvrchovanom území Slovenskej republiky voči jej občanom priamo zaväzujúca a jej priamy účinok nastáva len za predpokladu, že štát smernicu do svojho právneho poriadku neaplikoval. Smernica zakladá právo občana, nie však jeho povinnosť a jedná sa o vertikálny vzťah občan - štát. Jednotlivcovi sa ustanovení smerníc nemôže dovolávať voči inému jednotlivcovi. Aj vzhľadom na uvedenú skutočnosť oprávnený považoval právny záver súdu, opierajúci sa o písm. q) Anexu Smernice 93/13/EHS, za nesprávny. Pokiaľ ide o individuálnosť dojednanej rozhodcovskej doložky oprávnený uviedol, že poisťné podmienky v zmysle § 788 ods. 3/ Občianskeho zákonníka tvoria neoddeliteľnú súčasť poisťnej zmluvy. Upravujú však množstvo ustanovení, ktoré sa súčasťou poisťného vzťahu stávajú vtedy, ak tak konkretizuje poisťná zmluva. Poisťník svojim podpisom deklaruje prevzatie súvislého textu VPP a ďalším samostatným podpisom v časti Osobitné zmluvné dojednania prejavil vôľu, aby bol spor s poisťovňou prejednaný v rozhodcovskom konaní s odkazom na XV. časť VPP. Zo znenia VPP a Osobitných zmluvných dojednaní je podľa oprávneného zrejme, že v tomto prípade išlo medzi

účastníkmi o platne dojednanú rozhodcovskú doložku, ktorá bola dojednaná individuálne. Oprávnený ďalej namietal, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Za takýto dôkaz oprávnený označil Záznam o potrebách a požiadavkách klienta, ktorý zaznamenáva a osvedčuje priebeh predzmluvného rokovania sprostredkovateľa poistenia s občanom. Záznam preukazuje, že predzmluvné jednanie s občanom prebehlo v súlade so zákonom č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovateľoch poistenia. S poukazom na § 45 ods. 1, 2 ZoRK, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený preskúmať rozhodcovský rozsudok oprávnený uviedol, že z rozhodnutia exekučného súdu nie je zrejмый obmedzený rozsah preskúmania materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Napriek tomu, že exekučný súd nedisponuje legitímáciou určovať existenciu, či neexistenciu práva, skúmať podmienky, ktoré predchádzali vzniku exekučného titulu, konštatovať neprijateľnosť zmluvných podmienok, súd tak v napadnutom uznesení činí, čo treba odmietnuť, ako neprípustné. Súd v exekučnom konaní nepreskúmajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom formulovanými požiadavkami. Exekučný súd riadne nezdôvodnil svoje zistenia o tom, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský vzťah, a že preto bolo potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva aj v rámci exekučného konania, v ktorom je okruh účastníkov vymedzený v § 37 Exekučného poriadku, na báze akého zákonného ustanovenia a akých dôkazov vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neplatnú, ani okolnosti zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Oprávnený považoval absenciu riadneho odôvodnenia rozhodnutia za porušenie jeho základného práva na spravodlivý súdny proces a odňatie možnosti konať pred súdom. V danom prípade je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, nie zmluva a predmetom exekučného súdu má byť len plnenie vyplývajúce z exekučného titulu, ktoré v prejednávanej veci zaväzuje povinného na vrátenie dlhu s príslušenstvom, ktorý nik nespochybnil. Z hľadiska § 35 ZoRK ide o vec rozhodnutú a z tohto pohľadu nie je zrejмый, čo viedlo exekučný súd k nerešpektovaniu tejto procesnej prekážky vedenia konania. Z napadnutého uznesenia nie je zrejмый ani to, ako sa exekučný súd pri určení, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou vysporiadal s požiadavkou preukázania naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. Na základe uvedeného preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník Okresného súdu Lučenec. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 374 ods. 4/ O.s.p. s vyjadrením, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací v dôsledku podaného odvolania preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1/ O.s.p. a postupom podľa § 214 ods. 2, § 219 ods. 1/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Zo spisového materiálu je zrejмый, že oprávnený sa domáha vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/1712/2012 zo dňa 19.01.2012 Rozhodcovským rozsudkom bolo rozhodnuté o pohľadávke žalobcu voči žalovanému titulom dlžného poistného, ktorá vznikla z poistenia uzatvoreného poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.08.2008, súčasťou ktorej boli Všeobecné poistné podmienky pre poistenie zjednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid a.s.

V zmysle ust. § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku súd preskúma exekučný titul aj ex offo. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmania tohto exekučného titulu je zisťovanie toho, či medzi zmluvnými stranami bola platne uzatvorená rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve podľa § 3 a § 4 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať. Uvedeným postupom exekučný súd neposudzoval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku tak, ako to namietal oprávnený, iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, medziiným či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, pričom skúmal aj platnosť dojednania rozhodcovskej doložky. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju posúdil rozhodcovský súd.

Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmvacej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za neďôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Podľa § 52 ods. 1/ Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzatvorenia zmluvy), je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2/ Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5/ Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 40a Občianskeho súdneho poriadku súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu. Osobitný zákon ustanovuje, kedy môže súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom.

Podľa § 3 ods. 3/ zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch, sudca môže písomne poveriť vyššieho súdneho úradníka konaním a rozhodovaním vo vymedzenom okruhu vecí podľa rozvrhu práce, alebo v určitej veci.

Podľa § 5 písm. g) zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch, v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu okrem schválenia príklepu súdom.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že poisťňa zmluva uzavretá dňa 06.08.2008 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom

je spotrebiteľskou zmluvou, keďže z predloženej zmluvy nevyplýva, že povinný je podnikateľským subjektom a že by pri uzatváraní poisťnej zmluvy bol konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom oprávnený pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti. Z uvedeného dôvodu možno uvedený právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, v súlade s právnou úpravou Slovenskej republiky a aj s právom EÚ, keď skúmal rozhodcovskú doložku ako zmluvnú podmienku z hľadiska, či nevyvoláva nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

Všeobecné poisťné podmienky, ktoré boli súčasťou poisťnej zmluvy uzavretej s povinným majú 12 strán a v závere sú podpísané poisťníkom (povinným). Na poslednej, 12-tej strane VPP sa pod kolonkou čitateľný podpis poisťníka, teda pod podpisom povinného nachádzajú Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX. Osobitné zmluvné dojednania majú 2 odseky, a to odsek 1: „Zmluvné strany sa v súlade s článkom 9 ods. 1 prvá veta II. časti VPP dohodli, že poistenie zanikne aj tak, ak poisťné za ďalšie poisťné obdobie nebude uhradené do 2 mesiacov od jeho splatnosti; túto lehotu možno písomnou dohodou predĺžiť. Poistenie zanikne uplynutím tejto lehoty. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poisťného. Znenie ods. 2 týchto osobitných zmluvných dojednaní je nasledovné: Poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápú zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku“. Osobitné zmluvné dojednania sú v závere podpísané povinným a oprávneným.

V časti XV. VPP je upravené „Rozhodcovské konanie“. Podľa textu tejto časti sa zmluvné strany okrem iného dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom, ktoré sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní s výlukami a odchýlnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok.

Oprávnený v odvolaní tvrdil, že v tomto prípade bola rozhodcovská doložka individuálne dohodnutá, a to v Osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré povinný osobitne podpísal. Osobitné zmluvné dojednania sú v tomto prípade pripojené na str. 12 VPP hneď za rubrikou určenou na dátum a podpis poisťníka a sú obsiahnuté vo formulárovej predtlači pripravenej oprávneným. Vychádzajúc z textu formulárovej predtlače poisťnej zmluvy povinný nemal možnosť tieto ovplyvniť, mohol len túto časť zmluvy, v ktorej sú obsiahnuté dve dojednania, okrem rozhodcovskej doložky aj dojednanie o ukončení poistenia neuhradením poisťného, nepodpísať. Navyše, v ods. 2 Osobitných zmluvných dojednaní, ktoré podľa predtlače chápú zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku, je odkaz na rozhodcovské konanie upravené v časti XV. VPP. V časti XV. VPP je upravené rozhodcovské konanie celkovo v 8 bodoch. Len samotná skutočnosť, že tzv. Osobitné zmluvné dojednania sú odčlenené od VPP nadpisom a že ich povinný osobitne podpísal v ten istý deň ako VPP ešte neznamená, že tieto osobitné zmluvné dojednania, a v rámci nich pod bodom 2 aj rozhodcovská doložka, boli individuálne dojednané. Pod pojmom „individuálne dojednanie zmluvných ustanovení“ je potrebné rozumieť osobitne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán, čo znamená, že sa o právach a povinnostiach obsiahnutých v jednotlivých ustanoveniach zmluvy, resp. v konkrétnom ustanovení zmluvy rokuje a obe zmluvné strany, teda aj spotrebiteľ, majú možnosť obsah konkrétnych ustanovení ovplyvniť. Pokiaľ sú zmluvné podmienky dodávateľom vopred pripravené, naformulované, pričom spotrebiteľ ich obsah ovplyvniť nemôže a nemá ani žiadnu možnosť alternatívnej voľby pre rozhodovanie prípadných sporov, nejde o individuálne dohodnuté podmienky. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd dospel k záveru, že v tomto prípade nebola rozhodcovská doložka individuálne dojednaná.

Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná a ktorá určuje, že spory zo zmluvy budú riešené výlučne rozhodcovským súdom, je neprijateľná. Takéto dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli bezpochyby vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu zaručujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho

zákonníka. Odvolací súd preto súhlasí so záverom súdu prvého stupňa v tom, že rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5/ Občianskeho zákoníka neplatná. Rozhodnutie rozhodcovského súdu, vydané na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, je rozhodnutím vydaným nepríslušným orgánom, a teda ide o nulitný právny akt, ktorý nie je možné v exekúcii vykonať.

Pokiaľ oprávnený v súvislosti s dojednaním rozhodcovskej doložky pripisuje dôležitosť a odkazuje na osobitný dokument nazvaný „Záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta“, ktorého spísanie bolo podľa vyjadrenia oprávneného vyžadované zákonom, a ktorý by mal v tomto prípade potvrdzovať, že povinný mal vedomosť o obsahu poistenej zmluvy a o možnosti uplatnenia eventuálnych výhrad k obsahu poistnej zmluvy, tak takéto výhrady, a to ani k rozhodcovskej doložke z tohto dôkazu nevyplývajú. Z dokumentu spísaného sprostredkovateľom poistenia, ktorý oprávnený predložil súdu v odvolacom konaní nemožno mať za preukázané, že sprostredkovateľ poistenia upozornil, resp. poučil povinného o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, o pravidlách rozhodcovského konania, ako aj o dôsledkoch, ktoré má zmluvné dojednanie o rozhodcovskej doložke obsahovať.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku oprávneného o porušení jeho ústavného práva na zákonného sudcu, tým že vo veci vykonal dokazovanie a rozhodol vyšší súdny úradník. Z ust. § 40a Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že vyšší súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom zákonom č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch vydávať rozhodnutia. V exekučnom konaní tak v zmysle § 5 písm. g) môže konať a rozhodovať na základe poverenia sudcu, okrem rozhodnutia o schválení príklepu súdom. V prejednávanej veci zákonný sudca v zmysle § 3 ods. 3/ zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch preniesol časť svojej rozhodovacej právomoci na stanoveného vyššieho súdneho úradníka, ktorý vydal napadnuté uznesenie, čo vyplýva z rozvrhu práce na rok 2015, a teda mal právomoc vykonať v prejednávanej veci aj dokazovanie. Odvolací súd preto dospel k záveru, že právo oprávneného na zákonného sudcu v prejednávanej veci porušené nebolo.

Taktiež námietku oprávneného o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia považoval odvolací súd za nedôvodnú, nakoľko súd prvého stupňa napadnuté uznesenie zdôvodnil dostatočne a jasne, pričom jeho skutkové a právne závery nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 46 ods. 1/ Ústavy Slovenskej republiky. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa parametre zákonného odôvodnenia v zmysle § 157 ods. 2/ O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2/ O.s.p.. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo/60/2013 zo dňa 22.05.2013, v ktorom Najvyšší súd vyslovil záver, že „za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného“.

V súvislosti s námietkou oprávneného o porušení jeho práva podľa čl. 48 ods. 2/ Ústavy Slovenskej republiky odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 6 ECdo 232/2013 zo dňa 30.09.2014, v ktorom Najvyšší súd konštatoval, že „ak by za porušenie zásady kontradiktórnosti mal byť považovaný aj procesný postup exekučného súdu spočívajúci v tom, že po vyžiadaní si úverovej zmluvy od oprávneného, neoboznámil tohto účastníka exekučného konania so svojím stanoviskom o neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v tejto zmluve, potom podľa názoru dovolacieho súdu, za situácie, že platné právo pripúšťa proti rozhodnutiu exekučného súdu o zastavení exekúcie, alebo zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podanie odvolania, treba tento nedostatok považovať za zhojený možnosťou oprávneného vyjadriť svoje námietky ku skutkovým zisteniam exekučného súdu vyvedeným z ním predloženého listinného dôkazu a k právnym záverom z toho vyplývajúcim v podanom odvolaní. Iný názor, vychádzajúci z nemožnosti zhojenia uvedeného nedostatku inak než zrušením rozhodnutí odvolacieho a exekučného súdu a vrátením veci na opätovné rozhodnutie, by odporoval zásade efektivity konania, pretože zrušenie rozhodnutí by zbytočne zvyšovalo náklady účastníkov konania ako aj náklady na výkon súdnictva, a tým by bolo aj v rozpore s jedným zo základných princípov právneho štátu, ktorým je princíp racionality“.

Pokiaľ ide o námietku oprávneného, že súd prvého stupňa nemal pri určení, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou preukázaný naliehavý právny záujem odvolací súd uvádza, že platnosť rozhodcovskej doložky, resp. jej neplatnosť súd

posudzoval ex offio, preto naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. nebolo potrebné skúmať.

Námietka oprávneného ohľadom aplikácie Smernice Rady ES 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a judikatúry Súdneho dvora ES nie je z hľadiska správnosti rozhodnutia a prijatého právneho názoru súdu v danom prípade zásadná, nakoľko exekučný súd v rozhodnutí aplikoval v prvom rade vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa a len podporne poukázal na výklad danej Smernice obsiahnutý v ustálenej judikatúre Súdneho dvora EÚ.

Odvolací súd sa ďalšími námietkami oprávneného, ktoré sa týkali aplikácie ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní podrobnejšie nezaoberal z dôvodu, že okresný súd na prejednávajúcu vec neaplikoval uvedené ustanovenie a aplikovať ho ani nemohol, keďže od 01.01.2015 je platná a účinná novela zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, vykonaná zákonom č. 336/2014 Z. z., ktorá zrušila ustanovenie § 45 tohto zákona, v dôsledku čoho tieto námietky považoval za irelevantné.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre začatie (vedenie) exekúcie, preto napadnuté uznesenie podľa ust. § 219 ods. 1/ O. s. p. potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.